

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

НАРЕДБА № 1 от 6 януари 2026г.

за условията и реда за предоставяне на спешна финансова помощ на земеделски стопани, засегнати от неблагоприятни метеорологични явления за щети от измръзване/слана върху площи със сливи, праскови/нектарини, ягоди, малини, бадеми, лешници, маслодайна роза, нар, смокини, орехи, ябълки, винени лозя, десертни лозя, круши, дюли, киви, дрян и арония през 2025 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за предоставяне на спешна финансова помощ съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/2061 на Комисията от 10 октомври 2025 г. за предоставяне на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от неблагоприятни метеорологични явления в България, Латвия, Литва, Унгария, Полша и Румъния, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, 2025/2061, 13.10.2025 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/2061).

Чл. 2. Финансовата помощ се предоставя по реда на тази наредба на земеделски стопани, които изпълняват изискванията по чл. 5 и 6.

Чл. 3. (1) Бюджетът на финансовата помощ от Европейския фонд за гарантиране на земеделието е в размер на 7 400 000 евро.

(2) Към бюджета по ал. 1 се предоставя допълнително национално финансиране в размер до 14 800 000 евро при наличие на средства в бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ).

Чл. 4. Размерът на финансовата помощ (ставка) за хектар за всяка допустима култура е посочен в приложението.

Глава втора ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ

Чл. 5. (1) За предоставяне на спешна финансова помощ по тази наредба имат право да кандидатстват физически и юридически лица и еднолични търговци, регистрирани като земеделски стопани за 2025 г. по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), с издадени през 2025 г. констативни протоколи за 100 % пропаднали площи с напълно унищожени земеделски култури по приложението, за щети, причинени от измръзване/слана през 2025 г.

(2) Лица по ал. 1, за които са настъпили извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435, 6.12.2021 г.) (Регламент (ЕС) 2021/2116), са допустими за подпомагане по реда на тази наредба, ако са изпълнени изискванията по чл. 19 от Наредба № 4 от 2023 г. за

условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (ДВ, бр. 30 от 2023 г.).

Чл. 6. (1) Не са допустими за предоставяне на спешна финансова помощ кандидати, които:

1. са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, 159а – 159г, 172, 192а, 194 – 217, 219 – 252, 253 – 260, 301 – 307, 321, 321а и 352 – 353е от Наказателния кодекс;

2. са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление, аналогично на тези по т. 1, в друга държава членка или трета страна (за чужди граждани);

3. са в производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;

4. са в производство по ликвидация;

5. имат публични задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски, установени с окончателно съдебно решение или окончателен административен акт, с изключение на разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.

(2) В случаите, в които кандидат е юридическо лице, регистрирано по Търговския закон или Закона за кооперациите, условието по ал. 1, т. 1 и 2 се отнася за всички представляващи и управляващи юридическото лице.

(3) В случай на членство на юридически лица в лицата по чл. 5, ал. 1 условието по ал. 1, т. 1 и 2 се отнася и за техните представители в съответния управителен орган, за прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

(4) В случаите, в които кандидат е дружество по чл. 357 от Закона за задълженията и договорите, условието по ал. 1, т. 1 и 2 се отнася за всички съдружници.

(5) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1 – 4 се декларират от кандидата в заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ.

Чл. 7. (1) Не се предоставя финансова помощ по реда на тази наредба за площи:

1. за които е предоставена държавна помощ „Помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия“ с номер SA.104672 (2022/N) за щети от измръзване/слана върху площи със сливи, праскови/нектарини, ягоди, малини, бадеми, лешници, маслодайна роза, нар, смокини, орехи, ябълки, винени лозя, десертни лозя, круши, дюли, киви, дрян и арония през 2025 г. (Държавна помощ) в пълен размер за хектар по чл. 4;

2. които не са допустими за заявяване по Държавната помощ;

3. които към 31 декември 2025 г. не са установени като допустими за подпомагане за кампания 2025 г. по интервенция „Основно подпомагане на доходите за

устойчивост“ (ОПДУ) съгласно изискванията на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (ДВ, бр. 23 от 2023 г.).

(2) Кандидатите, които са получили Държавна помощ за същите площи, но не в пълен размер за съответната култура по ставката за хектар по чл. 4, имат право да получат спешна финансова помощ в размер на разликата между пълния размер и вече получената Държавна помощ.

(3) Проверката на обстоятелствата по ал. 1 и 2 се извършва по служебен ред от компетентните дирекции на ДФЗ.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПЕШНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 8. (1) Приемът на заявления за предоставяне на спешна финансова помощ започва три работни дни след влизане в сила на настоящата наредба и е за период от десет работни дни.

(2) За получаване на спешна финансова помощ земеделските стопани по чл. 5 подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, в областните дирекции на ДФЗ, отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“, по постоянен адрес на физическото лице или по адрес на управление на едноличния търговец или юридическото лице. Заявлението се регистрира в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по чл. 30 от Закона за подпомагане на земеделските производители. Към заявлението се прилагат:

1. документ с легализиран превод на български език, доказващ съответствие с изискването на чл. 6, ал. 1, т. 2;

2. удостоверение за банкова сметка на името на кандидата, в случай че същата не е регистрирана в ИСАК;

3. констативен протокол в оригинал, издаден през 2025 г., за 100% пропаднали площи с напълно унищожени земеделски култури по приложението, за щети, причинени от измръзване/слана през 2025 г., в случай че същият не е представен към заявлението по Държавна помощ;

4. застрахователна полица и документ за получено обезщетение – в случаите по чл. 11, ал. 3;

5. изрично нотариално заверено пълномощно в оригинал, в случай че документите се подават от упълномощено лице.

Чл. 9. (1) При подаване на заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ длъжностно лице в областна дирекция на ДФЗ извършва преглед на документите в присъствието на кандидата или на упълномощеното от него лице и служебна проверка за обстоятелствата по чл. 5. При несъответствие, включително непредставяне или

нередовност/непълнота на документите, длъжностното лице ги връща на кандидата и му предоставя копие на контролен лист. Кандидатът има право да подаде повторно заявление по реда на чл. 8, ал. 2 в рамките на периода на прием.

(2) Държавен фонд „Земеделие“ извършва административни проверки на подадените по ал. 1 заявления съгласно Регламент (ЕС) 2021/2116.

(3) Държавен фонд „Земеделие“ извършва проверка за отсъствие на обстоятелствата по чл. 6, ал. 1, т. 5. При установяване наличие на публични задължения, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения, ДФЗ уведомява кандидата с указания да плати задълженията си в срок до 5 работни дни, считано от датата, следваща датата на изпращане на уведомителното писмо в Системата за електронни услуги на ДФЗ (СЕУ).

(4) След изтичане на срока на ал. 3 ДФЗ извършва повторна проверка на кандидати с установени задължения по чл. 6, ал. 1, т. 5.

Чл. 10. Заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ може да получи пълен или частичен отказ за финансиране:

1. в случай на нередовност на документите и/или непълнота, и/или неяснота, и/или несъответствие на заявените данни и посочените обстоятелства, установени при извършване на проверките от ДФЗ;

2. при несъответствие с изискванията по чл. 6 и 7;

3. когато кандидатът попада в обхвата на забраните по чл. 5 на Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ, L 229, 31.7.2014 г.), освен в случаите на дерогация.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПЕШНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 11. (1) Заявителите, за които след извършване на административните проверки е установено, че отговарят на изискванията на тази наредба, получават финансова помощ за съответните допустими площи на база посочените в приложението ставки по посочената в заявлението банкова сметка. Заявлението по чл. 8, ал. 2 представлява и искане за плащане.

(2) Когато в резултат на проверките се установи разлика в допустимата за заявяване площ по Държавната помощ и допустимата за подпомагане по ОПДУ, спешната финансова помощ се предоставя за по-малкия размер площ. В такъв случай помощта на кандидати по чл. 7, ал. 2 се изчислява пропорционално на установената като допустима по тази наредба площ.

(3) Дължимата спешна финансова помощ се намалява с 50 на сто за кандидати без сключени застраховки, покриващи минимум 50 на сто от средногодишното им производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в страната или региона, за които се осигурява застрахователно

покрытие, в случай че измръзването е настъпило след 00,00 часа на 20 април 2025 г. Застрахователна полица по предходното изречение се признава, в случай че в нея са включени културата и площите, за които се кандидатства по тази наредба, и фигурира застрахователен риск, относим към неблагоприятното климатично събитие, отразено в констативния протокол по чл. 8, ал. 2, т. 3.

(4) Кандидатите са длъжни да декларират размера на определеното от застрахователната компания обезщетение за застрахователно събитие през 2025 г. При представяне на застраховка се прилага документ от застрахователна компания за получено обезщетение. Спешната финансова помощ се редуцира с размера на обезщетението по застрахователната полица за допустимите площи по тази наредба, освен в случаи по чл. 7, ал. 2, при които Държавната помощ е редуцирана с размера на обезщетението.

(5) Спешната финансова помощ по тази наредба се изплаща от ДФЗ в срок до 27 февруари 2026 г. Когато сумата на помощта от бюджета по чл. 3 не е достатъчна за предоставяне на спешна финансова помощ на всички допустими заявители до пълния размер за допустимите за подпомагане площи по съответните ставки по приложението, помощта се разпределя пропорционално между допустимите заявители.

(6) До 20 февруари 2026 г. ДФЗ предоставя на Министерството на земеделието и храните информация за размера на национално финансиране по чл. 3, ал. 2, необходим за достигане на пълния размер на помощта за допустимите площи по съответните ставки съгласно приложението, както и за наличие на средства в план-сметката на ДФЗ. При наличие на средства министърът на земеделието и храните издава заповед за определяне размера на допълнителното национално финансиране в срок до 3 работни дни от получаване на информацията по предходното изречение.

(7) В случай че към 20 февруари 2026 г. не е наличен бюджет по чл. 3, ал. 2, ДФЗ предоставя на Министерството на земеделието и храните в срок до 10 юли 2026 г. информация за размера на финансиране, необходим за достигане на пълния размер на помощта за допустимите площи по съответните ставки съгласно приложението, както и за наличие на средства в план-сметката на ДФЗ за допълнително национално финансиране. При наличие на средства министърът на земеделието и храните издава заповед за определяне размера на допълнителното национално финансиране в срок до 5 работни дни от получаване на информацията по предходното изречение.

(8) В случай че размерът на допълнителното национално финансиране не е достатъчен за достигане на пълния размер на ставките по приложението, средствата се разпределят пропорционално между допустимите заявители. Допълнителното национално финансиране по чл. 3, ал. 2 се изплаща до 31 юли 2026 г.

(9) В срок до 31 октомври 2026 г. ДФЗ изпраща в СЕУ на кандидатите, подали заявление съгласно чл. 8, ал. 2, уведомителни писма с посочен размер на изплатената финансова помощ или с мотиви за отказ от изплащане на финансова помощ. Уведомителните писма подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 12. При извършване на проверки от ДФЗ, Европейската комисия и други контролни органи одобрените заявители по реда на тази наредба са задължени да

предоставят пълен достъп и да оказват съдействие, включително чрез представяне на допълнително изискани документи.

Чл. 13. За недължимо платени и надплатени суми по реда на тази наредба се прилагат разпоредбите на чл. 27, ал. 3 – 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Глава пета УВЕДОМЛЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Чл. 14. В срок до 31 октомври 2026 г. Министерството на земеделието и храните уведомява Европейската комисия за размера на изплатената сума, броя и вида на бенефициерите, както и оценката на ефективността на мярката. Уведомлението включва информация, предоставена от ДФЗ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 7а от Закона за нормативните актове и чл. 39 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

§ 2. В Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (обн., ДВ, бр. 23 от 2023 г.; доп., бр. 48 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2023 г.; доп., бр. 80 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2023 г.; доп., бр. 93 и 96 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 47 и 92 от 2024 г. и бр. 16 и 79 от 2025 г.) в чл. 33, ал. 6 се създава изречение трето: „При установена невъзможност за кандидатите за подпомагане да представят документите по ал. 1 поради технически проблеми със СЕУ и/или ИСАК министърът на земеделието и храните по предложение на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ може със заповед да удължава срока за представянето им.“

§ 3. В Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (обн., ДВ, бр. 30 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 48 и 56 от 2023 г.; доп., бр. 80 и 92 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 47 и 55 от 2024 г.; доп., бр. 63 от 2024 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2024 г. и бр. 16 от 2025 г.; доп., бр. 39 от 2025 г.; изм. и доп., бр. 79 от 2025 г.; доп., бр. 92 от 2025 г.) в чл. 7 се създава ал. 4:

„(4) При установена невъзможност за кандидатите за подпомагане да представят документите по ал. 2 поради технически проблеми със СЕУ министърът на земеделието и храните по предложение на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ може със заповед да удължава сроковете за представянето им.“

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: Г. Тахов

Приложение към чл. 4

Вид култура	Евро на хектар
сливи	3 147,00 евро
праскови/нектарини	3 134,73 евро
ягоди	2 364,72 евро
малини	2 698,09 евро
бадеми	1 879,51 евро
лешници	1 277,21 евро
маслодайна роза	849,26 евро
нар	1 145,29 евро
смокини	981,68 евро
орехи	1 250,11 евро
ябълки	3 671,59 евро
винени лозя	2 151,52 евро
десертни лозя	2 560,55 евро
круши	3 343,85 евро
дюли	2 640,31 евро
киви	2 151,52 евро
дрян	1 398,89 евро
арония	1 513,42 евро